

KRÍŽOVÁ CESTA (ZA) CHORÝCH

Marián Sivoň

Letanovce, 25. 3. 2020

Závěrečná modlitba

Boh Otec, Stvoriteľ sveta, všemohúci a milosrdný, ktorý si z lásky k nám poslal svojho Syna na svet ako lekára duší a tiel, pohliadni na svoje deti, ktoré sa v tejto ťažkej chvíli vykoľajenia a dezorientácie, v mnohých oblastiach Európy a sveta obracajú na teba a hľadajú posilu, záchranu a úľavu; oslobod' nás od choroby a strachu. Uzdrav našich chorých, poteš ich príbuzných, daj múdrosť našim spoločenským predstaviteľom. Posilňuj a odmeň našich lekárov, sestry a dobrovoľníkov, daj večný život zomrelým. Neopúšťaj nás vo chvíli skúšky, ale vyslobod' nás od každého zla. O to prosíme Teba, ktorý so Synom a Duchom Svätým žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Svätá Mária, Uzdravenie chorých a Matka nádeje, oroduj za nás!

Modlitba Verím v Boha...

Úvodná modlitba

Chorobu – akúkoľvek chorobu - vnímame negatívne. Už len také prechladnutie dokáže byť neprijemné, nehovoriac o rôznych iných, oveľa vážnejších ochoreniach. No choroba má aj svoju druhú stranu, stranu pozitívnu. Môže byť pre človeka i veľkým darom a požehnaním, ale takto sa dá pozerat' na chorobu jedine vo svetle viery.

Boh sa nám prihovára aj rečou choroby, utrpenia a bolesti. Možno nám hovorí: „Človeče, spomal'! Zastav sa! Čo to robíš? Za čím sa to stále naháňaš? Prečo si na mňa nenájdeš čas? Prečo sa so mnou nerozprávaš? Prečo sa ma na nič nepýtaš? A prečo ťa zaujíma len matéria, peniaze a pohodlie? Prečo si taký netrpezlivý? A prečo sa tak rýchlo nahneváš? Prečo sa tak často hádaš s blízkymi? Čo ťa pohýna, po čom túžiš a čím vlastne žiješ, moje milované dieťa? ...“

Ježišu, odpusť mi, že keď som zdravý a je mi dobre, zabúdam na teba a opúšťam ťa. Pomôž mi vidieť a pochopiť počas tejto krížovej cesty seba i teba, zmysel života a aj utrpenia. Uč ma, Ježišu, chcem ťa počúvať a pokorne prijímať tvoje slovo i príklad nesenia kríža.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami, aj nad dušami
v očistci.*

1. zastavenie: Súd bez milosrdenstva

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojím krížom vykúpil svet.

„Súd bez milosrdenstva čaká totiž toho, kto nepreukázal milosrdenstvo.“ „Milosrdenstvo sa vyvyšuje nad súdom.“

Ježiš bol súdený bez akéhokoľvek milosrdenstva. Nemilosrdne ho odsúdila židovská veľrada, nemilosrdne ho odsúdil Pilát a nemilosrdne ho odsúdil dav, ktorý kričal: „Ukrižuj, ukrižuj ho!“ A tak je Ježiš, Boží Syn, nemilosrdne odsúdený ľuďmi.

Chorý človek veľmi potrebuje milosrdnú lásku. Jedným zo skutkov milosrdenstva je, navštevovať chorých. Najhoršie je, keď je chorý v karanténe a my ho nemôžeme ani navštíviť. Vtedy už môžeme preukázať milosrdenstvo len dvoma spôsobmi: modlitbou a pôstom. Myslíme na chorých, modlíme sa za nich a majme s nimi súcit.

Ježišu, ty si mal vždy veľký súcit s chorými a mnohých z nich si uzdravil. Prosíme ťa, neustále preukazuj milosrdenstvo všetkým chorým a daj, aby sme aj my boli tvojimi nástrojmi, prostredníctvom ktorých sa dostaneš k chorým.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

14. zastavenie: Ježišov pohreb

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Ježišov pohreb sa uskutočnil len narýchlo, lebo sa blížil veľký sviatok. Ježiš nemal žiadny slávnostný okázalý pohreb, práve naopak, bol to pohreb úplne skromný, bez veľkého množstva ľudí, bez vencov a kytíc, bez veľkých slov a spevov.

V čase súčasnej pandémie sme svedkami podobných pohrebov: bez veľkého množstva ľudí, bez vencov a kvetov, bez veľkých slov a spevov. Pochováva sa skromne, potichu, len na cintoríne.

Často ľuďom záleží, príliš záleží, na vonkajších veciach: počtoch ľudí, vencov, kvetov, slov, spevov a pod. Ale čo je naozaj dôležité? Nezabudli sme na to podstatné? Ide predsa o dušu, ide o spásu duše. Ako málo sa dnes ľudia starajú o svoju dušu, oveľa viac im záleží na vonkajších hlúpych paradach, než na tom, aby hľadali večný život a zomierali v spojení s Kristom a zmierení s Bohom.

Ježišu, odpusť nám našu povrchnosť, ľahostajnosť a hlúposť vo vzťahu k tvojmu príslubu večného života.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

13. zastavenie: Mŕtvy Syn v rukách Sedembolestnej Matky

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Jozef z Arimatey a Nikodém požiadali o Ježišovo telo, aby ho mohli pochovať. Pomaly vyťahujú klince, meravé telo pridržiavajú a postupne spúšťajú dolu z kríža, až spočinie v rukách Matky. Mária drží meravé telo svojho Syna, pozerá kamsi do diaľky. V jej pohľade čítam jediné otázky: „Prečo?“ „Prečo, ľudia, prečo musel Boží Syn tak veľmi trpieť?“ ...

Pre hriech ľudu bezbožného, vidí Syna mučeného... Nie je najväčším zlom choroba, najväčším zlom je hriech. Najväčším zlom je nenávisť, pýcha, sebeckosť, závisť, hnev, sváry, ohováranie, posudzovanie, lakomstvo, ľahostajnosť, povrchnosť, nečistota, smilstvo, klamstvo, lenivosť, tvrdosť, hlúposť...

Pane, v pokore uznávam a vyznávam svoj hriech. Ja som zhrešil, a ty si zomrel pre môj hriech. „Zmiluj sa, Bože, nad mnou pre svoje milosrdenstvo a pre svoje veľké zľutovanie, znič moju nepravosť. Úplne zmy zo mňa moju vinu a očisť ma od hriechu. Vedomý som si svojej nepravosti a svoj hriech mám stále pred sebou. Proti tebe, proti tebe samému som sa prehrešil a urobil som, čo je v tvojich očiach zlé...“ (Ž 51)

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

2. zastavenie: Prijatie a objatie kríža

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Lekár vysloví diagnózu a stanoví liečbu a pacient stojí pred krížom. Choroba, ťažká choroba, nevyliciteľná choroba a vlastne každá choroba je krížom.

Ježiš nás učí prijímať kríž a utrpenie. Pomaličky prichádza ku krížu, dvíha ho, objíma a kladie si ho na plecia. Katarína Emmerichová píše, že ho aj pobožkal. To je prijatie kríža. A nie je ľahké takto prijať kríž, to vôbec nie je ľahké. Prijat' svoju diagnózu, prijať stanovenú liečbu, podriaďiť sa všetkým radám lekára, ticho a trpezlivo niesť chorobu, to vôbec nie je ľahké. Chorý musí byť veľmi trpezlivý.

Pane Ježišu, učíš nás prijať utrpenie, učíš nás, ako treba vziať kríž na plecia. Ty nielenže pasívne trpíš, ale aktívne pristupuješ ku krížu, ideš mu v ústrety. Obdivujeme tvoju lásku a trpezlivosť. Prosíme ťa, nauč nás s dôverou prijať utrpenie a trpezlivo ho znášať.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

3. zastavenie: Ježiš prvý raz padá

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ešte len vykročil, urobil pár krokov a už padá pod ťarchou kríža. Dopomohli k tomu vojaci, ktorí ho nemilosrdne sácali, ťahali a trhali a tiež kameň, o ktorý sa potkol.

V chorobe prežíva človek neistotu a obavy, nevie, čo bude, ako sa choroba ďalej vyvinie, aký bude mať priebeh. Ešte sa len začala liečba a už prichádzajú prvé prekážky a ťažkosti. Lieky nezaberajú ako sa čakalo, a k tomu majú negatívne vedľajšie účinky. Pacient sa necíti dobre, má strach, prežíva obavy a neistotu. Vtedy môže chorému veľmi pomôcť pohľad na Ježiša. Aj Ježiša pritlačil kríž k zemi, padol pod ním, no nezostal ležať, odhodlane sa dvíha zo zeme a pokračuje na ceste so svojim krížom.

Ježišu, ďakujeme za tvoj príklad odvahy a odhodlanosti. Prosíme ťa, daj aj nám takú odvalu, také odhodlanie, aké si mal ty, keď prídu v našom živote prekážky a ťažkosti.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

12. zastavenie: Náš Pán zomiera na kríži

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ježiš z posledných síl vyslovil krátku vetu: „Je dokonané!“ A vydýchol. Zomrel. Bolestné utrpenie sa skončilo. O tom, že to nebola obyčajná smrť prezrádzalo aj to všetko, čo sa dialo okolo: zemetrasenie, búrka, roztrhnutá chrámová opona, chaos, zmätok a strach. A napokon hlboké ticho. Ale nie obyčajné ticho, ticho, ktoré hovorí a hovorí veľmi mocne. ...

Pozerať sa v tejto chvíli na mŕtveho Ježiša na kríži. Zopakuj si jeho vetu: „Je dokonané!“ Nerob nič, len hľad' na neho na kríži, mlč a počúvaj. Nechaj hovoriť kríž, nechaj hovoriť Lásku. ...

Ďakujem, môj Pane. Ďakujem za tvoje utrpenie, za kríž, za tvoju pokoru, trpezlivosť a vytrvalosť, ďakujem za nesmiernu lásku. Nezaslúžim si ju, vôbec si ju nezaslúžim, ale potrebujem ju, nemohol by som žiť bez tvojej lásky.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

11. zastavenie: Kruté pribíjanie na kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ježiša uložili na jeho kríž ako na „smrteľnú posteľ“, ba dokonca ho na ňu pribíjajú. Kladivá, ktoré udierajú na obrovské klince, odbíjajú poslednú hodinu. Ruky a nohy sú vystreté ako ručičky na hodinách – posledná hodina sa blíži.

Choroba v poslednom štádiu priklincuje človeka na smrteľnú posteľ. Čas plynie pomaly, počuť hlučné tikanie hodín. Mnohých z nás to raz takto vystrie na smrteľnú posteľ, to je pravda o umieraní a smrti. Memento mori! – Pamätaj na smrť! Človek by mal pamätať na svoju smrť, ale nie preto, aby žil v strachu, ale preto, aby žil zodpovedne a plnohodnotne.

Je dobré modliť sa za šťastnú hodinu svojej smrti. Modlime sa na tento úmysel, aby sme v hodine smrti mali čisté srdce, aby sme úplne patrili Ježišovi, aby pri nás stála naša nebeská Matka i náš anjel strážca.

Drahá Panna Mária i svätý Jozef, prosíme vás o šťastnú hodinu našej smrti, aby sme umierali v spojení s našim Pánom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

4. zastavenie: Ježišovo stretnutie s najdrahšou Matkou

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Hneď po prvom páde prichádza mama a ako dobre, že je tu. Ona vníma, chápe, pofúka, utíši a pohladí. Ježišovi stretnutie s Matkou prišlo zaiste veľmi vhod, určite mu dodalo síl.

Chorý, trpiaci človek veľmi potrebuje blízkosť, potrebuje cítiť prítomnosť svojich blízkych, ich lásku, trpezlivosť, záujem, súcit. Potrebuje, aby ho chápali, no najmä, aby boli s ním.

Nájdime si čas a pochopenie pre našich chorých. Navštevovať chorých je veľký prejav milosrdnej lásky. Oni nepotrebujú, aby sme im vysvetľovali, poučali ich, čo a ako majú robiť, ako sa majú správať; oni potrebujú našu blízkosť, pochopenie, potrebujú nás cítiť, preto im dajme našu prítomnosť, našu lásku a náš čas.

Mária, ty ako Matka si presne vedela, kedy ťa Ježiš potrebuje, nauč aj nás, ako stáť pri našich chorých a správne reagovať na ich ťažkosti.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

5. zastavenie: Šimonova pomoc

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ježišovi určite dobre padla Šimonova pomoc, hoci to bola pomoc vynútená. Bol veľmi vysilený po prebdenej noci, počas ktorej ho trápili, vypočúvali, bili, zbičovali, trním korunovali... A po tom všetkom mal kráčať s krížom na Kalváriu. Vojaci sa báli, že im zomrie na ceste, preto prinútili muža, ktorého zbadali, ako sa vracia z poľa, aby pomohol Ježišovi.

Samozrejme, že chorým by sme mali pomáhať dobrovoľne a ochotne. Bolo by zlé, ak by služba chorým bola len prácou. Pomáhať chorým, to je služba lásky, nie len nejaká práca. Všetci zdravotníci, a teda lekári, zdravotné sestry, ošetrovatelia, prípadne iní, ktorí slúžia v nemocniciach, to majú v súčasnosti veľmi ťažké: sú vyčerpaní, unavení, mnohí až na pokraji síl. Musíme ich veľmi chápať, modliť sa za nich, povzbudzovať ich, pomáhať im ako môžeme.

Ježišu, prosíme ťa, daj našim zdravotníkom veľa síl, trepezlivosti a lásky a požehnaj ich službu v tomto ťažkom čase.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

10. zastavenie: Hanebné strhávanie šiat

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Konečne došli na miesto. Ale to nie je koniec, naopak, začiatok toho najhoršieho. Ježiš to dobre vie, no je úplne odovzdaný. A takto odovzdaný ich nechá, aby mu strhli šaty. Strhaním šiat mu vzali aj ten posledný kúsok ľudskej dôstojnosti.

Jedným z veľmi nepríjemných prejavov niektorých chorôb je, že oberajú ľudí o dôstojnosť. Z človeka trčia rôzne hadičky, musí mať plienky, je obnažený, možno aj nepríjemne zapácha... Nemyslime si, že Ježiš vyzeral pekne a dôstojne, keď tam stál obnažený. Práve naopak, ani sa nepodobal na človeka: tvár dobitá, oči podliate krvou, vlasy zlepené od krvi a potu, telo ako rozorané pole, celé od krvi, prachu a špiny.

Pre hanobné strhanie tvojich šiat, prosíme ťa, Pane, aby sme mali vždy veľkú úctu k chorým, nech by boli v akomkoľvek neľudskom stave, aby sme sa ich neštítali, aby sme im s láskou dokázali poslúžiť.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

9. zastavenie: Ježiš tretíkrát padá

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Najhorší, najhnusnejší pád už tesne pod vrcholom Kalvárie. Ježiš sa v slabosti a mdlobe zapotácal a padá aj s krížom na zem. Leží v prachu, ktorý vdychuje a úpenlivo prosí Otca o silu.

Chorý už vie, že prichádza jeho hodina, jednoducho, už je čas, blíži sa posledná hodina pozemského života, čas odísť. Chce to veľkú pokoru, odvahu a dôveru v Boha, prijať fakt o vlastnom umieraní. Keď človek patrí Bohu, keď sa usiluje zo všetkých síl milovať ho a patriť mu, keď má čisté srdce, nemá sa čoho báť. Naopak, mal by sa tešiť. Vedť umierať znamená, ukladať sa do Božej náruče a umrieť znamená, zaspáť v Božom náručí.

Ako berieš skutočnosť smrti? Máš veľký strach, panikáriš?... Alebo dôveruješ Bohu a odovzdávaš sa mu? Ako napríklad prežívaš čas pandémie, ktorá sa teraz šíri svetom? V Božom slove je napísané: „Dôveruj v Boha a on sa ťa ujme, priamou urob svoju cestu a dúfaj v neho.“

Ježišu, dôverujem ti. Bud' vôľa tvoja v mojom živote i umieraní.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

6. zastavenie: Veronikina pomoc

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Veronikina pomoc, to už je niečo iné oproti pomoci Šimonovej. Šimon z Cyrény urobil veľký skutok, lebo pomohol Ježišovi niesť kríž, Veronika urobila oveľa menej – len podala Ježišovi šatku. No aj tak má väčšiu hodnotu Veronikin skutok. Láska dáva skutočnú hodnotu našim skutkom. Preto môžu byť veľmi cenné aj maličké každodenné skutky, konané s láskou, kým na druhej strane môžu byť bezcenné veľké diela, ktoré sa robia bez lásky.

Chorí potrebujú našu lásku viac, než čokoľvek iné. Láska je ten najlepší liek. Možno nedokáže človeka zbaviť choroby, ale dokáže mu dodať sily v chorobe, povzbudiť ho, potešiť, pochopiť, spolucítiť. Chorí potrebujú veľa malých drobných služieb od nás; malé drobné skutky lásky konané zas a znova, a to si vyžaduje veľkú lásku a trpezlivosť.

Ježišu, ty si Láska a túto lásku si dával zvlášť chorým. Prosíme, nauč aj nás takto milovať a chorým trpezlivo slúžiť v ich potrebách.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

7. zastavenie: Ježišov druhý pád

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Keďže je Ježiš veľmi vysilený, opäť padá pod krížom. Druhý pád je ešte horší, ako ten prvý. Ježiš kľáčí na zemi, modlí sa, prosí nebeského Otca, aby mohol znova vstať, aby vytrval.

Choroba si vyžaduje veľa trpezlivosti od chorého, ako aj od tých, ktorí sa o neho starajú. Chorý musí byť trpezlivý sám so sebou, s chorobou i liečbou; ľudia okolo neho práve tak musia byť trpezliví s ním, s jeho chorobou i liečbou.

Dôležité je najmä dôverovať Bohu, byť úplne odovzdaný do jeho vôle, uvedomovať si a neustále pripomínať, že sme v tých najlepších rukách, v rukách Božích.

Pane, ty si bol tak trpezlivý a odovzdaný do vôle Božej. Tiež by sme sa chceli takto odovzdať Bohu, ale sme takí slabí vo viere. Prosíme ťa, daj nám väčšiu vieru a silu vytrvať.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

8. zastavenie: Ježiš a plačúce ženy

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Na krížovej ceste stretá Ježiš aj ženy, ktoré plačú, lebo s ním súcitia. Súcit je dobrý, ale nie vždy. Niekedy to totiž môže byť aj taký falošný súcit, také poplakanie si, aby sa nám uľavilo, aby nám bolo dobre, ale nie je prítomné skutočné spolucítenie s trpiacim. Ktovie, ako to bolo u jeruzalemských žien...

Ľudia radi pozerajú také relácie, kde je prezentované utrpenie iných, rozcítia sa pritom, možno vyhrkne aj slzička. Dobré sa dá rozcítiť pri pohľade na utrpenie iných, sediac na pohovke s kávou či pohárom vína. Nie som si však istý, či toto je ten skutočný súcit. Zatiaľ možno v susednom dome alebo aj v našej rodine je človek, ktorý trpí, ale ja si ho nevšímam a nijak mu nie som nápomocný. To by som totiž musel vstať z pohovky.

Pane Ježišu, nechcem mať falošný súcit, ani s tebou, ani so žiadnym iným trpiacim. Nechcem len plakať nad tvojím utrpením, ale chcem sa chrániť hriechov. Nechcem len plakať pred obrazovkou, keď iní trpia, chcem zmierňovať utrpenie okolo seba.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami aj nad dušami v očistci.

© Marián Sivoň

Imprimatur:

Mons. Štefan Sečka, spišský diecézny biskup

č. 3/2020 zo dňa: 26. 3. 2020

Lektoroval:

Mons. Prof. ThDr. ThBibl.Lic. Anton Tyrol, PhD.

generálny vikár Spišskej diecézy